

Makale Gönderilme Tarihi / Article Submission Date: 04-07-2019

Makale Kabul Tarihi / Article Acceptance Date: 05-01-2020

Araştırma Makalesi / Research Article

INTERNATIONAL JOURNAL OF VOLGA - URAL AND TURKESTAN STUDIES (IJVUTS), VOLUME 2, ISSUE 3, P. 150 – 175.

ULUSLARARASI İDİL - URAL VE TÜRKİSTAN ARAŞTIRMALARI DERGİSİ (IJVUTS), CİLT 2, SAYI 3, S. 150 – 175.

Türkiye'de Yayımlanan Çuvaş Türkçesi, Edebiyatı ve Folkloruna İlişkin Çalışmalar Üzerine Bibliyografya Denemesi

Dogukan ÖZEY¹

Özet

Çuvaşistan, Rusya Federasyonu içerisinde yer alan Türk topraklarından birisidir. Doğusunda Tataristan, batısında Nijny Novgorod bölgesi, kuzeyde Mari Cumhuriyeti, güneyde Ulyanovsk bölgeleriyle çevrilidir. Başkenti Rusça söylenişle Çeboksarı, Çuvaşça söylenişle Şupaşkar'dır. Çuvaş Türkçesi, İlk Türkçe söz içi ve söz sonu *r* ve *l* seslerini korumuş olması bakımından lehçe tasniflerinde ayırt edici özelliğe sahip bir Türk lehçesidir. Bu çalışmada, Türkiye'de Çuvaş Türkçesi, edebiyatı ve folkloru üzerine yapılan çalışmalar incelendi. Giriş bölümünde verilen bilgiler kısa tutuldu. Bunun sebebi birçok kaynakta bu bilgilerin kapsamlı bir şekilde ele alınmış olmasıdır. Bibliyografya bölümünde yapılan çalışmalar kitaplar, kitap bölümleri, makaleler, bildiriler, yüksek lisans tezleri ve doktora tezleri olmak üzere altı ana başlık altında incelendi. Sonuç bölümünde ise çalışmalar hakkında genel bir değerlendirme yapıldı.

Anahtar Kelimeler: Çuvaş Türkçesi, Çuvaşlar, edebiyat, folklor, bibliyografya.

Bibliography Essay on Studies on Chuvash Turkic, Literature and Folklore published in Turkey

Abstract

Chuvashia is one of the Turkish lands in the Russian Federation. It is surrounded by Tatarstan in the east Nizhny Novgorod region in the west, Mari Republic in the north and Ulyanovsk regions in the south. Its capital is Çeboksarı with its Russian pronunciation and Şupaşkar with its Chuvash pronunciation. Chuvash Turkic, is a Turkic dialect that has a distinctive feature in its dialect classifications in terms of maintaining the *r* and *l* sounds in the first Turkish word and the end of the word. In this study, we try to examine the works about Chuvash Turkic, literature and folklore in Turkey. The information given in the introduction section was kept short. This is because many sources have covered this information extensively. In the bibliography section studies books, book chapters, articles, papers, MA's and PhD's were examined under six main titles. In the conclusion part, a general evaluation was made about the studies.

Keywords: Chuvash Turkic, Chuvashes, literature, folklore, bibliography.

¹ Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çağdaş Türk Lehçeleri Ana Bilim Dalı, Tezli Yüksek Lisans, 2020. (dogukaanozey@gmail.com).

1. Giriş

Rusya Federasyonu içerisinde yer alan Türk yurtlarından biri olan Çuvaşistan, 18.300 km²'lik küçük bir alana sahip olduğu doğuda Tataristan, batıda Nijniy Novgorod bölgesi, kuzeyde Mari Cumhuriyeti ve güneyde Ulyanovsk bölgeleriyle çevrilidir. Çuvaşistan'da 21 büyük yerleşim merkezi bulunmaktadır. Ülkenin başlıca şehirleri Supaşkar, Yeni Supaşkar, Kanaş, Ulatır, Şimirle, Kuslavkka, Şirpü ve Yedirne'dir (Ersoy, 2017, s. 27).

Çuvaşları Bulgar kökenine dayandıran teori XIX. yüzyılın ikinci yarısında geniş surette yayılmış ve kabul görmüştür. Tatar bilim adamı Hüseyin Feyizhan 1863 yılında Bulgar mezar taşlarında Çuvaşça sözler bulmuştur. Feyizhan, Bulgarca olan bu sözlerin günümüz Çuvaşlarının kullandığı kelimelerle aynı ve birçoğunun da benzerlikler taşıdığını görmüş, buradan hareketle eski Bulgarlarla Çuvaşların akraba olduğuna dikkat çekmiştir (Arık, 2012, s. 17).

İdil, Kafkas, Don ve Tisa sahası M.S. IV. yüzyılın sonunda bütünüyle Hunların eline geçmiştir. 445 tarihinde Atilla'nın başkanlığında Büyük Hun Hakanlığı kurulmuştur. Hakanlığın sınırları İdil'den Ren'e, Kafkaslardan Alplere kadar uzanmıştır. Atilla'nın 453'te ölümünden sonra Hun Hakanlığı parçalanmıştır. Hun Hakanlığında bulunan halkın bir kısmı Bulgar adıyla biline gelmiştir (Arık, 2012, s. 22-23).

Bulgarlar VI. yüzyılda Orta Asya'dan batıya göç eden Avarların idaresine girmiştir. Bulgar Hanı Kuvrat Han zamanında Avarların idaresinden kurtuldularsa da VII. yüzyılda Hazar Kağanlığının oluşmasıyla Bulgar halkı üç kısma bölünmüştür. Bunların bir kısmı Batıya giderek Tuna Bulgarları adını almıştır. Bulgarların ikinci kısmı Kafkaslara giden bu kesimin, günümüzde "Balkarlar" tarafından temsil edildiği ileri sürülmüştür. Çuvaşların kökeninde yer alan, Bulgar grubunun üçüncüsü ise İdil boyundan kuzeye çıkarak Kamal sahasına çıkmış, bugünkü Tatarların ve Çuvaşların yaşadıkları topraklara yerleşmiştir (Arık, 2012, s. 23).

Çuvaşlar olarak bilinen Suvarlar veya Sabirler Bulgarlarla birlikte Orta İdil'e gelmiştir. Bulgarlarla Orta İdil'e gelen Suvarlar M.S. II. yüzyıl yazarlarından Ptolemey tarafından zikredilmiştir. M.S. V. yüzyılda ise Suvarlar, Büyük Bulgar devleti bünyesine dahil olmuştur (Arık, 2012, s. 24).

Orta İdil bölgesinde kurulan Bulgar devletinin sınırları içinde yaşayan Çuvaşlar, bu devletin XIII. yüzyılın ilk yarısında, Tatar-Moğollar tarafından yıkılmasının ardından, Altınordu hâkimiyetine girmiştir. 1236 yılında Tatar-Moğollar tarafından İdil Bulgar devletindeki bir

dizi şehir yıkılıp yok edilmiş, bu sırada yerli halk kuzeye, Marilerin ve Udmurtların yaşadıkları bölgelere doğru yer değiştirmeye başlamıştır. Tatar-Moğol istilasının sonuçları, Kazan Tatarlarının ve Çuvaş halkının belirgin olarak ayrılmasına yol açmıştır (Arık, 2012, s. 26-27).

Altınordu devletinin XV. yüzyılda küçük gruplara bölünerek yerine çeşitli hanlıkların kurulması sonucu Çuvaşlar, Kazan hanlığının sınırları içinde kalmıştır. XV. yüzyılın başlarına doğru “Bulgar” adını taşıyan bir kavim İdil boyu sahnesinden çekilmiş, buralarda Bulgar adı ortadan kalkmış ve onun yerini “Kazanlı”, “Tatar”, “Çuvaş” gibi isimler almıştır (Arık, 2012, s. 27).

Dağılan Altınordu devleti yerine kurulan Kazan hanlığında yaşamını sürdüren Çuvaşlar, Rus Çarı Ivan Grozniy’in Kazan hanlığını işgali sırasında, önceleri Ruslara karşı koymaya çalışmış ancak 1556’da teslim olmak zorunda kalmıştır. Bu tarihten itibaren Rusların Çuvaşlar üzerindeki hâkimiyeti başlamış ve kesintisiz olarak günümüze kadar gelmiştir. Çuvaşistan toprakları 24 Haziran 1920’de özerk bölge olarak ilan edilmiş, 21 Nisan 1925’te Çuvaş Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti adı ile özerk cumhuriyete dönüştürülmüştür (Arık, 2012, s. 28).

2. Bibliyografya

2.1. Türkiye’de Çuvaş Türkçesi, Edebiyatı ve Folkloru ile İlgili Yayımlanan Kitaplar, Kitap Bölümleri, Makaleler, Bildiriler, Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri.

2.1.1. Kitaplar

Arık, D. (2012). *Hıristiyanlaştırılan Türkler Çuvaşlar*. Ankara: Berikan Yayınevi.

Artemyev, A. (2019). *Çuvaş Kızı Salambi* (çev. Bülent Bayram). Ankara: Bengü Yayınları.

Bayram, B. (2007). *Çuvaş Türkçesi- Türkiye Türkçesi Sözlük*. Konya: Tablet Kitabevi.

Bayram, B. (2011). *Çuvaş Türklerinin Kahramanlık Anlatmaları (Alplar)*. Ankara: TKAE Yayınları.

Bayram, B. (2012). *Şuyın Hivetiri’nin Ulpı Destanı (Çuvaş Kalevalası Üzerine Bir İnceleme)*. Ankara: TKAE Yayınları.

Bayram, B. (2018). *Zafer Beşiri ve Çuvaş Edebiyatı*. Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Bayram, B. (2019). *Çuvaş Türkçesi Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.

Devlet, N. (1997). *İdil-Ural Ekspedisyonu: Tatarlar-Başkurtlar-Çuvaşlar*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü Yayınları.

Durmuş, O. (2014). *18. Yüzyıl Çuvaşçasının Söz Varlığı*. Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Ersoy, F. (2009). *Çuvaş Alp Hikâyeleri (Ulup Halapisem)*. Ankara: TDK Yayınları.

Ersoy, F. (2012). *Türk-Moğol Dil İlişkisi ve Çuvaşça*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Ersoy, F. (2015). *Çuvaşça Konuşalım*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Ersoy, F. (2017). *Çuvaş Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yayınları.

Ersoy, F., Bayram, B., & Yılmaz, E. (Ed.). (2019). *Çağdaş Çuvaş Edebiyatının Kurucusu Konstantin V. Ivanov Kitabı*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Güzel, S. (2019). *Heikki Paasonen ve Çuvaşça Masal Derlemeleri*. Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Paasonen, H. (1950). *Çuvaş Sözlüğü* (çev. TDK-Kolektif). İstanbul: Horoz Basımevi.

Tekin, T. (1987). *Tuna Bulgarları ve Dilleri*. Ankara: TDK Yayınları.

Tekin, T. (1988). *Volga Bulgar Kitabeleri ve Volga Bulgarcası*. Ankara: TDK Yayınları.

Yılmaz, E. (1996). *Çuvaş Atasözleri ve Deyimleri, Çuvaşça-Türkçe/Türkçe-Çuvaşça Sözlük*. Ankara: Simurg Kitabevi.

Yılmaz, E. (1997). *Çuvaşça Çok Zamanlı Ses Bilgisi*. Ankara: TDK Yayınları.

Yılmaz, E. (2002). *Çuvaşça Çok Zamanlı Morfoloji*. Ankara: Grafiker Yayınları.

Yılmaz, E. (2006). *Narspi*. Ankara: TDK Yayınları.

Yılmaz, E., Bayram, B., & Sarı, İ. (Ed.). (2019). *Çuvaş Dili, Edebiyatı ve Halkbilimi Çalışmaları -İvan YA. Yakovlev'in 170. Doğum Yıldönümü Anısına-*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

2.1.2. Kitap Bölümleri

Arıkan, İ. (2019). Nikolay Petroviç Petrov. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1227-1230). Ankara: Akçağ Yayınları.

Bayram, B. (2012). Çuvaş Türklerinin Telif Destanlarında Tarih ve İdeoloji. Alimcan İneyet, & Zeki Kaymaz (Ed.), *Prof. Dr. Fikret Türkmen Armağan Kitabı* (s. 653-662). İzmir: Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü.

Bayram, B. (2013). Şemen Elker'in Ulıpssem Destanı Üzerine Bir İnceleme. Bülent Gül, Ferruh Ağca, & Faruk Gökçe (Ed.), *Bengü Bitig Dursun Yıldırım Armağanı* (s. 131-155). Ankara: Öncü Kitap.

Bayram, B. (2014). Şehabeddin Mercanî'nin Tarihî Görüşleri Bağlamında Çuvaş Telif Destanlarında "Bulgar" Algısı. *Kazanlı Yenilikçi Âlimler Şehabeddin Mercanî ve Kazan Kültürü Cilt I* (s. 56-95). Eskişehir: Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir 2013 Ajansı.

Bayram, B. (2017a). Türkiye'de Çuvaş Folklor Araştırmaları Örneğinde Mitoloji Araştırmalarında Kaynak ve Metin Sorunları Üzerine. Ali İhsan Öbek, Yüksel Topaloğlu, & Oğuzhan Durmuş (Ed.), *Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu Hatıra Kitabı* (s. 647-658). İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.

Bayram, B. (2017b). N. İ. İlminsky'e Yazılan Mektuplarda Çuvaş Kültürü ve Dili Üzerine Tespitler. Bülent Bayram (Ed.), *Türkbitig Türklük Bilimi Araştırmaları* (s. 1-14). Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Bayram, B. (2018a). Çuvaş Edebiyatında Bir Telif Destan: İltınpık. Bülent Bayram (Ed.), *Türkbitig Türklük Bilimi Araştırmaları* (s. 1-14). Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Bayram, B. (2018b). Çuvaş Türklerinin Masalları Üzerine Bir Değerlendirme. İsa Özkan (Ed.), *Türk Dünyası Masal Araştırmaları (Tastarakay'dan Keloğlan'a)* (s. 93-150). Ankara: TKAE Yayınları.

Bayram, B. (2019). Leonid Pavloviç Sergejev. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1231-1239). Ankara: Akçağ Yayınları.

Durmuş, O. (2012a). Çuvaş-Mari Dil İlişkilerine Genel Bir Bakış I: Çuvaşçanın Mariceye Etkisi. Bülent Gül (Ed.), *Türk Moğol Araştırmaları-Prof. Dr. Tuncer Gülensoy Armağanı* (s. 153-168). Ankara: TKAE Yayınları.

Durmuş, O. (2012b). Uzaktaki Kuzenlerimiz: Çuvaşlar. Erhan Büyükkakıncı, & Eyüp Bacanlı (Ed.), *Avrasya'da Yeniden Çizilen Sınırlar İnşa Edilen Kimlikler, Sovyetler Birliği'nin Dağılmasından Yirmi Yıl Sonra Rusya Federasyonu III* (s. 377-425). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Durmuş, O. (2019). Vasiliy Georgiyeviç Yegorov. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1181-1192). Ankara: Akçağ Yayınları.

Ersoy, F. (2004). Çuvaş Türkleri. *Türk Dünyası Edebiyat Metinleri Antolojisi C.5* (s. 106-131). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

- Ersoy, F. (2007). Çuvaş Türkçesi. Ahmet Bican Ercilasun (Ed.), *Türk Lehçeleri Grameri* (s. 1285-1340). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ersoy, F. (2018). Çuvaş Türkçesi. Ahmet Buran (Ed.), *Türk Dilinin Uzak Lehçeleri* (s. 9-11). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ersoy, F. (2019). Nikolay İvanoviç Yegorov. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1251-1259). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Falakhova, V., & Bayram, B. (2018). Tatarlar ve Çuvaşlar İçin Bir Ortak Ziyaret Yeri (Türk Padişahının Kızının Öldüğü Yer). Yılmaz Özkaya, & Nazım Muradov (Ed.), *Türkiye ile Türk Dünyası Arasında Bir Köprü Yavuz Akpınar Armağanı* (s. 210-219). Ankara: Bengü Yayınları.
- Gülsevin, G. (2008). Çuvaşça ile Oğuzca Arasındaki Koşutluklar. Ekrem Arıkoğlu (Ed.), *Ahmet Bican Ercilasun Armağanı* (s. 162-179). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Güngör, H. (1996). Kama-Ural Çuvaşlarının Yeni Yıl Bayramı Nartukan. Sadık Tural, & Elmas Kılıç (Ed.), *Nevruz ve Renkler* (s. 162-166). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Güngör, H. (2008). Çuvaşların Dini Üzerine. Harun Güngör (Ed.), *Türk Bodun Bilimi* (s. 240-242). İstanbul: Kum Saati Yayınları.
- Güzel, S. (2014). Çuvaşça {-mAsır} Biçim Birimi: Çok Yönlü Bir Bakış. Gülsüm Killi Yılmaz (Ed.), *Çağdaş Türkoloji Araştırmaları* (s. 133-149). Ankara: Ankara Üniversitesi DTFC Yayınları.
- Güzel, S. (2016). Çağdaş Türk Lehçeleri Metin Aktarmaları (Çuvaş Türkçesi). Nergis Biray (Ed.), *Çağdaş Türk Lehçeleri Metin Aktarmaları* (s. 759-822). İstanbul: Kesit Yayınları.
- Güzel, S. (2017). Edal'ın Ana Bulgarca ТВІРЕМЬ Biçimine İlişkin Tespitlerine Çuvaşça Temelinde Bir Düzeltme. Ali İhsan Öbek, Yüksel Topaloğlu, & Oğuzhan Durmuş (Ed.), *Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu Hatıra Kitabı* (s. 196-202). İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
- Güzel, S. (2018a). Sovyet İdeolojisinin Çuvaş Halk Kültürüne Etkisine Bir Örnek: Propaganda İçerikli Çuvaş Atasözleri. Yunus Koç, & Mikail Cengiz (Ed.), *100. Yılında Sovyet İhtilali ve Türk Dünyası* (s. 785-792). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları.

- Güzel, S. (2018b). Aleksandra Andreyevna Fuks'un 1840 Tarihli Kazan Notlarında Çuvaşça Dil Malzemesi. Nazım Muradov, & Yılmaz Özkaya (Ed.), *Türkiye ile Türk Dünyası Arasında Bir Köprü Yavuz Akpınar Armağanı* (s. 707-723). Ankara: Bengü Yayınları.
- Güzel, S. (2019a). Timofey Matveyeviç Matveyev. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1193-1195). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Güzel, S. (2019b). Mihail Romanoviç Fedotov. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1203-1215). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kıran, A. (2019). İvan Andreyeviç Andreyev. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1217-1226). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Lebedev, E. (2019). Mihail İvanoviç Skvortsov. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1241-1250). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Mişşi, Y., & Yılmaz, M. (2003). *Türkiye Dışındaki Türk Edebiyatları Antolojisi: Çuvaş Edebiyatı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Özer, O. (1995). Ana Altayca ve Çuvaşça ile Zazaca Arasındaki Dil Benzerlikleri Üzerine Bir Deneme. Ahmet Buran (Ed.), *Tuncer Gülensoy Armağanı*. Kayseri: Bizim Gençlik Yayınları.
- Yavuz, C. (2017). Çuvaş Efsanelerinde Kozgomonik Bir Öge Olarak Pilit. Ali İhsan Öbek, Yüksel Topaloğlu, & Oğuzhan Durmuş (Ed.), *Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu Hatıra Kitabı* (s. 694-703). İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
- Yavuz, C. (2019). Fyodor Timofeyeviç Timofeyev. Ahmet Buran (Ed.), *Türkiye Dışındaki Türk Dünyası Türkologları, Çuvaş Türkologlar* (s. 1197-1202). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldırım, D. (1998). Çuvaşlı Şair İvanov ve Narspi'si. Dursun Yıldırım (Ed.), *Türk Bitiği* (s. 259-263). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yılmaz, E. (2002a). Çuvaşça Bir Aşk Öyküsü: Narspi. Nurettin Demir, & Fikret Turan (Ed.), *Lars Johanson Armağanı* (s. 403-416). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Yılmaz, E. (2002b). Chuvash and Chuvash Language. *The Turks Part 6* (s. 853-867). Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- Yılmaz, E. (2002c). Çuvaşlar ve Çuvaşça. Hasan Celal Güzel (Ed.), *Türkler* (s. 110-118). Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Yılmaz, E. (2013). Karşılaştırmalı Altay Dilbilimi Çalışmalarında Çuvaşçanın Yeri, III. Ses Bilgisi. *Leylâ Karahan Armağanı* (s. 925-932). Ankara: Akçağ Yayınları.

Yılmaz, E. (2018). Karşılaştırmalı Altay Dilbilimi Çalışmalarında Çuvaşçanın Yeri, II. Biçimbilgisi. Bülent Gül (Ed.), *Ahmet Bican Ercilasun Armağanı* (s. 483-490). Ankara: TKAE Yayınları.

Yılmaz, M. (2001). Çuvaş Türkleri. *Türk Dünyası Metinleri Antolojisi C.1* (s. 482-553). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Yılmaz, M. (2004). Çuvaş Türkleri. *Türk Dünyası Metinleri Antolojisi C.6* (s. 452-511). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Yılmaz, M. (2006). Çuvaş Türkleri. *Türk Dünyası Metinleri Antolojisi C.7* (s. 684-703). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

Yılmaz, M. (2007). Çuvaş Türkleri. *Türk Dünyası Metinleri Antolojisi C.8* (s. 54-87, 224-248, 440-446, 639-641, 709-717, 894-943). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

2.1.3. Makaleler

Aça, M. (2008). Trabzon Şalpazarı Çepnileri ile Çuvaş Türklerinin Doğum Sonrası Etrafındaki İnanış ve Uygulamalar Üzerine Bir Karşılaştırma Denemesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 21-34.

Agyagasi, K. (2002). Çuvaşçada “Ekmek” Anlamındaki Sözcük (çev. Emine Yılmaz). *Türkbilig*, 3, 172-173.

Andreyev, V. A. (2015). Çuvaş Köylerindeki İki Dillilik Hakkında (çev. Sinan Güzel). *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 161-176.

Arık, D. (2003). Çuvaşlarda İslam ve Çuvaş Etniğindeki Değişimde İslam'ın Rolü. *Dini Araştırmalar*, 16, 161-181.

Arık, D. (2007). Çuvaşların Dini İnanışları Üzerine. *International Journal of Central Asian Studies*, 11(1), 18-36.

Arıkan, İ. (2011a). Çuvaş Türkçesinde Dilbilgiselleşen Bir Fiil: târ-. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 36-62.

Arıkan, İ. (2011b). Dil Hayatyeti Bağlamında Çuvaş Türkçesinin Durumu. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8(3), 71-86.

- Arıkan, İ. (2018). Edward Tracy Turnerelli'nin Kazan Yılları ve Çuvaşlarla İlgili Kayıtları. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 46-58.
- Arslan, A. A. (1997). Çuvaş Türkleri ve Göktanrı İnancı. *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, 48-52.
- Aşmarin, N. İ. (2006). Çuvaş Halk Kültürü Derslerine Giriş (çev. Bülent Bayram). *Ege Üniversitesi Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 6(2), 495-520.
- Ayazlı, Ö. (2008). Eski Türkçe-Çuvaşça Söz Denklikleri I: Ünlüyle Başlayanlar. *Türklük Bilgisi Araştırmaları Dergisi*, 32(1), 107-119.
- Bayram, B. (2006a). Çuvaş Halk Edebiyatında Alp Anlatmaları. *Akademi Günlüğü Toplumsal Araştırmalar Dergisi*, 1(3), 117-141.
- Bayram, B. (2006b). Oğuz Epik Anlatmaları ve Çuvaş Alp Hikâyelerinde Kutsal Kurt ve Tepegöz. *Ege Üniversitesi Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 6(1), 19-27.
- Bayram, B. (2009). Halk Kültüründen Modernizme Çuvaş Türklerinde Yupa. *Türk Dünyası Tarih Kültür Dergisi*, 270, 45-50.
- Bayram, B. (2011a). Macar Türkoloji Araştırmalarında Çuvaş Folkloru. *Türkbilig*, 22, 87-120.
- Bayram, B. (2011b). Konstantin İvanov'un "Narspi" Manzumesinde Geleneksel Çuvaş İnançları. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 63-84.
- Bayram, B. (2011c). Folklor-Edebiyat İlişkileri Bağlamında Abdullah Tukay'ın Şürelî ve Mihail Federov'un Arşuri Manzumeleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 16(32), 41-54.
- Bayram, B. (2012a). Çuvaş Edebiyatında Folklor-Edebiyat İlişisine Bir Örnek: Mihail Federov'un "Arşuri" Manzumesi ve Arşuriler. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 197, 207-226.
- Bayram, B. (2012b). Çuvaş Edebiyatında "İstanbul Şehrinin Kuruluşu Manzumesi" ve Onun Kaynakları Üzerine. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 196, 173-200.
- Bayram, B. (2012c). Türk-Rus Tarihi İlişkileri Bağlamında Çuvaş Halk Edebiyatında Türkler. *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 105-130.
- Bayram, B. (2012ç). Türkiye'de Çuvaş Folkloru Üzerine Yapılan Çalışmalar. *Turkish Studies*, 7(1), 365-383.

- Bayram, B. (2013). Çuvaşlar Arasında Halk Kültürü Temelinde Yeni Bir Kimlik İnşası ve Suvarılar. *Tehlikedeki Diller Dergisi*, 2(2), 259-274.
- Bayram, B., & Durmuş, O. (2013). Çuvaşlar ve Çuvaşistan. *Yeni Türkiye (Türk Dünyası Özel Sayısı II)*, 54, 2053-2072.
- Bayram, B. (2014). Çuvaş Halk Edebiyatında Tür ve Şekil Adlandırmaları. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(8), 59-83.
- Bayram, B. (2015). Gyula Meszaros'un 1908 Yılı Raporuna Göre Çuvaşlar Üzerine Tespitler. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 20(40), 21-35.
- Bayram, B. (2018). Çuvaş Türklerinin Folklorundan "Fakelore"una Tatar Algısının Değişim ve Dönüşümü. *Türkbilig*, 36, 81-102.
- Bayram, B. (2019). Çuvaş Türkçesinin Sözlükleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 24(47), 35-76.
- Benzing, J. (2005). Çuvaşça (çev. Zeki Kaymaz). *Ege Üniversitesi Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 5(2), 303-309.
- Çeltikçi, O. (2014). Türk Dünyasının Unsurlarından Çuvaş Türkleri ve Halk İnanışları ile İlgili Tespitler. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 72-87.
- Dimitriyev, V. (1997). Neslimiz Nereden Geliyor? (Çuvaşların Kökeni) (çev. Metin Yılmaz). *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 2(3), 124-134.
- Dmitriyeva, J. (2012). Çuvaşça Yumşa "Büyücü" Kelimesinin Etimolojisi (çev. Fatma Özkan). *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 159-164.
- Dobrodomov, İ. G. (2009). Çuvaşçada Unutulmuş Eski Terimler Üzerine (çev. Sinan Güzel). *Ege Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 16-17, 1-5.
- Duman, G. B., & Sorokina, O. (2017). Çuvaş Türkçesinde Göz ile Kurulmuş Deyimler ve Türkiye Türkçesiyle Karşılaştırılması. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 21, 113-128.
- Durmuş, O. (2009a). Strahlenberg ve İlk Çuvaşça Kelime Listesi. *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(5), 503-517.
- Durmuş, O. (2009b). Yeni Bulgar Türkçesi Döneminin Kaynakları II. Edebî Kaynaklar: I 1769 Tarihli Altı Dize ya da İlk Çuvaş Şiiri. *Turkish Studies*, 4(8), 1108-1122.
- Durmuş, O. (2011). Çuvaş Türkçesinin Ağız Atlası Üzerine. *Türkbilig*, 21, 113-148.

- Durmuş, O. (2013). Türkiye Türkçesi “Olta” ile Çuvaşça “Vilta” Benzerliği Üzerine. *Türkbilig*, 25, 1-18.
- Durmuş, O. (2016). Köken Bilgisi Araştırmalarında Sözcüksel Benzerlikler Nasıl Değerlendirilmelidir? (Türkiye Türkçesi ve Çuvaşça Örneğinde). *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(11), 17-35.
- Eren, H. (1972). Çuvaş Dilinin Etimolojik Sözlüğü. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 20, 241-265.
- Ersoy, F. (1999). 17 Ağustos Depreminin Çuvaşistan’da Yankıları ve Bir Çuvaş Şairinin Mısralarından Yansıyanlar. *Türk Dili*, 576, 1072-1074.
- Ersoy, F. (2003). Çuvaş Bilmeceleri. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 367-379.
- Ersoy, F. (2007). Çuvaş Türkçesi ve Türkiye Türkçesinde Yalancı Eş Değerler. *Türkbilig*, 14, 60-68.
- Ersoy, F. (2010). Çuvaş Türkçesinde İkili Biçimler. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 28, 31-45.
- Ersoy, F. (2013a). Çuvaşçaya Özgü Bazı Özellikler Üzerine. *Turkish Studies*, 8(9), 241-251.
- Ersoy, F. (2013b). Çuvaş Türkçesindeki +IA Eki Üzerine. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 13, 57-71.
- Ersoy, F. (2015). Köktürk Harfli Yazıtlarla Çuvaşça Arasındaki Ortak Kelimeler. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 16, 51-82.
- Ersoy, F. (2016). Çuvaş Türkçesinde Yeterlilik Kategorisi. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 18, 85-102.
- Ersoy, F. (2017). Katmerli Zamir Çekimi ve Çuvaşça Örnekleri Üzerine. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 21, 23-34.
- Galimullin, F. G. (2009). Tatar ile Çuvaş Edebiyatı Arasındaki Arkadaşlık: Kaynaklar ve Şimdiki Zamanlar. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 3, 140-146.
- Gülensoy, T., & Kudryavtseva, E. (1998). Ünlü Çuvaş Türkoloğu: Mihail Romanoviç Fedetov (Hayatı ve Eserleri). *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 3(6), 888-890.
- Gülsevin, G. (1990). Göktürk Anıtları ile Yaşayan Üç Lehçemizin (Halaç, Çuvaş ve Saha/Yakut) Tarihi İlgi Düzeni. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 38, 55-64.

- Güngör, H. (1995). Çuvaş Folkloru ile İlgili Notlar. *Yesevî*, 23, 22-23.
- Güzel, S. (2010). Çuvaşça +IA(t)sA Üzerine. *Türkbilig*, 20, 37-46.
- Güzel, S. (2013). Çuvaş Türkçesinde Sözcükleşme Örnekleri I: Çekimsiz Fiil Şekilleri ve Şekil-Zaman Ekleri ile Gerçekleşen Kalıplar. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 81-111.
- Güzel, S. (2014a). Çuvaş Türkçesi *mar* Edatı ve Kullanımları. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 143-165.
- Güzel, S. (2014b). Çuvaş Edebiyatından Bir İsim: İlpek Mikulayi “Nikolay Filippoviç İlbekov”. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 19(38), 45-57.
- Güzel, S. (2015a). Bir Batılının Gözünden 18. Yüzyılda Çuvaşlar: Johann Gottlieb Georgi ve Çuvaşlara İlişkin Kayıtları. *Türkbilig*, 29, 101-120.
- Güzel, S. (2015b). Konstantin İvanov’un Şiirlerinde “Bitmeyen Mücadele”: İyi-Kötü Çatışması. *Türkbilig*, 30, 137-150.
- Güzel, S. (2016a). Çuvaş Yazar N. İlpek Mikulayi’nin Hikâyelerinde Ağız Kullanımı. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(11), 55-68.
- Güzel, S. (2016b). Çuvaşçada *ta/te* Edatı ve Kullanım Alanları. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 134-152.
- Güzel, S. (2016c). Çuvaşçada Tatarca Bir Kopya: {-KAÇ} Biçim Birimi. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 18, 135-149.
- Güzel, S. (2016ç). Tupmalli Yumahsem. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 19, 230-233.
- Güzel, S. (2017). Çıvaş Halih Pultarulihî: Tavralih Halapsem. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 21, 229-232.
- Güzel, S. (2018). Prof. Dr. Vitaliy İvanoviç Sergeyev’i Kaybettik. *Dil Araştırmaları Dergisi*, 23, 351-352.
- Huzangay, A. (2010). Çuvaşlarda Dil Egemenliği. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 18-25.
- İsayev, Y. N. (2013). Çuvaşçada ve Bazı Türk Şivelerinde “Ardıç” Kelimesinin Mitolojik Anlamı ve Etimolojisi (çev. Bülent Bayram). *TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 432-435.

- İsayev, Y. N. (2015). Akçakavak (ivis) Ağaç Adı ve Bununla İlgili İlişkili Mitler (çev. Sinan Güzel). *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 147-152.
- Karakuş, E. (2019). Çuvaş Yazar Aleksandır Artemyev'in "Çuvaş Kızı Salambi" Romanı Üzerine Bir İnceleme. *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 199-223.
- Karaoğlan, B. E. (2017). Çuvaş Türkçesinde 3. Teklik Dönüştürme Adılı "Hiy" ve Tümcedeki Bağlanma Özellikleri. *IJLET*, 5(3), 85-107.
- Karaoğlan, B. E. (2019). Çuvaşçada Eksiz Ad Öbeği ve Adcıl Eşleme. *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-36.
- Levitskaya, L. S. (2006). Çuvaş Türkçesinde Oğuz Türkçesi Unsurları Var Mı? (çev. Bülent Bayram). *Ege Üniversitesi Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 6(1), 251-255.
- Meszaros, G. (2019). İdil Çevresinde, Çuvaşlar ve Tatarlar Arasında (çev. Hüseyin Şevket ve Çağatay Çapraz). *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 131-143.
- Mudrak, O. (2014). Tuna Bulgar Türklerinin Dili ve Kültürü Üzerine (çev. Reshida Adzhumerova ve Emine Atmaca). *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(15), 155-174.
- Özdemir, H. (2018). Kutadgu Bilig ve Eski Türk Yazıtları Üzerinden Türkçede Mekân ve Belirtme Eklerinin İlişkisi: Çuvaşça Örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 134-145.
- Rona-Tas, A. (1989). Çuvaş Fonolojisinin Ana Çizgileri (çev. Günay Karaağaç). *Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 5, 97-108.
- Rona-Tas, A. (1998). Çuvaşların Dini (çev. Durmuş Arık). *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 38, 453-456.
- Tekin, T. (1986). Türkçe /ş/, Çuvaşça /s/ ve Moğolca /ç/. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 71-75.
- Uluyüz, B. (2017a). Çuvaşça Sıfat Fiil ve Zarf Fiil Yan Tümcelerinde Gelecek Zaman. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(51), 466-474.
- Uluyüz, B. (2017b). Çuvaşça Yantümcelerin İçerisinde Yerleştirilmesi. *The Journal of Social Sciences*, 12(12), 497-505.
- Ünal, O. (2018). Çuvaş Türkçesi Pěšě "Uyluk, Bacak" Kelimesinin Etimolojisi Üzerine. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 15(4), 532-540.

- Yavuz, C. (2019). Çuvaş Halk Anlatılarında Evin ve Ailenin Koruyucu Güçleri. *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 59-81.
- Yeşerov, N. (2018). Çuvaş Mitolojisi (çev. Albina Kıran). *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 131-160.
- Yener, M. L. (2012). Çuvaşça “IOM/YUM” – Ortak Türkçe “YUM” Sözcüğü Üzerine. *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(10), 189-210.
- Yener, M. L. (2014). Çuvaşça “Varak” / Ortak Türkçe “Özek” Sözcüğü Üzerine. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(1), 124-131.
- Yıldırım, D. (1982). Çuvaşlı Şair İvanov ve Narspi’si. *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 19, 331-335.
- Yıldırım, Ö. (2019). Çuvaş Edebiyatında Usta Bir Hikâyeci, Sivri Dilli Bir Eleştirmen: Hvetir Uyar (1914-2000). *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 83-108.
- Yılmaz, E. (1992). İlk Türkçe *d Foneminin Çuvaşça ve Macarcadaki Gelişimi. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 2, 109-120.
- Yılmaz, E. (1993). Çuvaşça Çara Sözcüğü ve Dağılık *y-> ç- Değişimi. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 3, 69-72.
- Yılmaz, E. (1994). Türkçe y- ~ ø, Halaçça h-, Çuvaşça ø-, y-, v- Üzerine. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 4, 145-158.
- Yılmaz, E. (1995a). Biler Şehrinin Fethi, Çuvaş Halk Destanı. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 5, 211-225.
- Yılmaz, E. (1995b). Çuvaşistan, Çuvaşlar ve Çuvaşça. *Çağdaş Türk Dili*, 83, 16-24.
- Yılmaz, E. (1997). Çuvaşçada Eklenmede Oluşan Ses Değişimleri. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 7, 123-139.
- Yılmaz, E. (1999). Çuvaşça Sözlükler. *Kebikeç*, 4(7-8), 131-134.
- Yılmaz, E. (2000). Çuvaşça Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkbilig*, 1, 87-101.
- Yılmaz, E. (2019). /DOK/ Ekli Yüklemler ve Kıyı Dilleri: Çuvaşça, Yakutça, Dolganca ve Halaçça. *İdil-Ural Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 261-269.
- Yılmaz, E., & Demir, N. (2002). Çuvaşça Bir Öykü: Saltak Arımı. *Türkbilig*, 4, 29-47.

Yılmaz, M. (2007). Çuvaş Destanları, Oğuz Kağan ve Dede Korkut Hikâyeleri Üzerine Bir Araştırma. *Türk Dünyası Tarih Kültür Dergisi*, 242, 41-44.

Yılmaz, M. (2009). Çuvaşlarda Anlatılan Keloğlan (Kukşa Ivan / Yıvan) Masalları. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 179, 145-180.

Yılmaz, E. (2010). Karşılaştırmalı Türk Dilbilimi Çalışmalarında Çuvaşçanın Yeri I Ses Bilgisi. *Turkish Studies*, 5(4), 728-741.

Yılmazkaya, E. (2017). Eskicil / Eskicilik Kavramları ve Çuvaşça Üzerine. *JASSS*, 55, 145-153.

Yüce, N. (1993). Çuvaşlar. *İslam Ansiklopedisi*, 8, 388-392.

Yüce, N. (1994). Coğrafya, Tarih, Halk Bilgisi, Dil ve Edebiyat Bakımından Çuvaşlar. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 42, 205-229.

Yüce, N. (2000). Tanınmış Çuvaş Türkoloğu Mihail Romanoviç Fedetov. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 29, 345-354.

2.1.4. Bildiriler

Açık, G. Ö. (2015). *Dil Akrabalığı Bağlamında Çuvaşça*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Arık, D. (1998). *Çuvaşlarda Din ve Din Anlayışı*. Dinler Tarihi Açısından Din ve Din Anlayışı Sempozyumu, Ankara.

Arık, D. (2001). *Günümüzde Çuvaş Türklerinde Hristiyanlık*. Dinler Tarihi Araştırmaları III, Hristiyanlık: Dünü, Bugünü ve Geleceği, Ankara.

Arık, D. (2014). *İdil-Ural'da Din-Kimlik İlişkisi: Çuvaşlar ve Tatarlar Örneği*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-I, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Arık, D. (2015). *Çuvaşlarda Ata Ruhlarıyla İlgili İnanış ve Uygulamalar*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Arıkan, İ. (2010). *Çuvaş Türkçesinin Kurucularından Ermey İvanoviç Rojanskiy*. IV. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi, İstanbul.

Arıkan, İ. (2013). *Gerhard Friedrich Müller'in Kamçatka Ekspedisyonunda Aldığı Çuvaşlarla İlgili Notlar*. Çağdaş Türklük Araştırmaları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi DTFC, Ankara.

Arıkan, İ. (2014). *G. T. Timofeyev'in "Tahar' yal" Adlı Eserine Göre XX. Yüzyıl Başında Çuvaşlar*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-I, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Arıkan, İ. (2015). *G. İ. Komissarov'un "Çavaş Halahan İstoriye" Adlı Eseri ve Çuvaşların Kökeni Üzerine Görüşleri*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Bayram, B. (2005a). *Çuvaş Halk Edebiyatı'nda Alp Hikâyeleri*. II. Uluslararası Türk Tarihi ve Edebiyatı Kongresi, Manisa.

Bayram, B. (2005b). *Çuvaş Türklerinin Halk Kültürünün Korunması, Aktarılması ve Şaman Tepesi*. Halk Kültürlerini Koruma-Yaşatma ve Geleceğe Aktarma Uluslararası Sempozyumu, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.

Bayram, B. (2006). *Çuvaş Alp Anlatmalarında Kahraman Üzerine Bir Araştırma*. I. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı, İzmir.

Bayram, B. (2010). *İdeoloji, Tarih ve Kimlik Bağlamında Çuvaş Edebiyatında Yapma Destan*. II. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi, İzmir.

Bayram, B. (2012). *Gyula Meszaros'un Çuvaşça Derlemeleri ve Yayınları Üzerine Bir Değerlendirme*. Uluslararası Türkçenin Batılı Elçileri Sempozyumu, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İstanbul.

Bayram, B. (2013). *Çuvaş Ulp Destanı'nın Kahraman Modeli Üzerine Bir İnceleme*. Türk Dünyası Kültürel Değerleri Uluslararası Sempozyumu, Eskişehir.

Bayram, B. (2014). *Çuvaş Folklor Araştırmalarında ve Halk Edebiyatı Metinlerinde Kimlik Oluşum Süreci Nasıl Ele Alınmalıdır?* Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-I, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Bayram, B. (2015a). *Anatri Çuvaşlar Arasında Tespit Edilmiş Bir Büyü Defteri ve Sosyo-Kültürel Ortamı Üzerine Tespitler*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Bayram, B. (2015b). *Macar Müzik Araştırmaları ve Çuvaş Halk Müziği*. Prof. Dr. M. Tayyib Gökbilgin ve Edirne Sempozyumu, Trakya Üniversitesi, Edirne.

Bayram, B. (2015c). *Konstantin İvanov'un Çuvaş Öğretmen Okulunun Çalışmalarına Katkıları*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelemesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Bayram, B. (2016). *Geleneksel Çuvaş Aile Kültürü Açısından Ulıp Destanı Üzerine Bir Değerlendirme*. Halk Kültüründe Aile Uluslararası Sempozyumu, Trakya Üniversitesi, Edirne

Bayram, B. (2017). *Sovyetler Birliği'nde II. Dünya Savaşına Kadarki Dönem Çuvaş Folklor Araştırmaları Üzerine Bir Değerlendirme*. 100. Yılında Sovyet İhtilali ve Türk Dünyası Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Bayram, B. (2018a). *Çuvaş Tarihi Anlatmalarına Yansıyan/Yansıtılan Eski Çuvaş Tarihi Üzerine Değerlendirmeler*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Bayram, B. (2018b). *Domojakov Köyü (Rusya Federasyonu/Hakasya) Örneğinde Hakasya Çuvaşlarının Dil ve Kültür Durumu Üzerine Tespitler*. Atebetü'l Hakayık'ın Basılışının 100. Yıldönümü Adına X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Bayram, B. (2019). *Çuvaş Türklerinin Telif Destanlarında Coğrafya Tasavvuru*. VIII. Uluslararası Türkoloji Kongresi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Çakmak, V. (2018). *Çuvaşçada İnternet ve Bilgisayar Terimleri*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Demir, A. (2015). *Çuvaş'a Kapı Açan Trajik Bir Aşk Öyküsü: Narspi*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Demir, N. (2015). *Çuvaşçanın Belgelenmesi Alan Deneyimleri*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Durmuş, O. (2008). *Çuvaşistan'da Diyalektoloji Çalışmaları*. VI. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, Türk Dil Kurumu, Ankara.

Durmuş, O. (2010a). *Çuvaş-Mari Dil İlişkilerine Genel Bir Bakış*. III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Durmuş, O. (2010b). *Çuvaşistan'da Dil Durumu ve Çuvaşçanın Konumu*. Uluslararası Türk Dilinin ve Edebiyatının Yayılma Alanları Bilgi Şöleni, Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Durmuş, O. (2014). *Çuvaş Atasözlerine Göre Çuvaşlar ve İdil-Ural Halkları*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-I, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Durmuş, O. (2015a). *18. Yüzyılda İdil-Ural Sahasında Gramer Yazıcılığı: İlk Çuvaş, Mari ve Udmurt Grameri Örneği*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Durmuş, O. (2015b). *Narspi'nin Çağdaş Türk Lehçelerine Çevirileri*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Durmuş, O. (2018). *19. Ve 20. Yüzyıl Başına Ait Çuvaşça İncillerin Dili Üzerine Bir Karşılaştırma Denemesi*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ersoy, F. (2004). *Çuvaş Türkçesiyle Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması*. V. Uluslararası Dil Kurultayı, Ankara.

Ersoy, F. (2009). *Kutadgu Bilig'in Çuvaşçaya Aktarılan Beyitleri*. Doğumunun 990. Yılında Yusuf Has Hacip ve Eseri Kutadgu Bilig, İstanbul.

Ersoy, F. (2013a). *Altayistik Penceresinden Çuvaş Türkçesine Bir Bakış*. Çağdaş Türklük Araştırmaları Sempozyumu, Ankara DTFC, Ankara.

Ersoy, F. (2013b). *Moğolca ve Çuvaşçada Özmeden Sonra Kullanılan bol ve vıl Üzerine*. VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Ersoy, F. (2014). *Çuvaşça-Moğolca Dil İlişkileri*. Tarihsel Süreçte Türk Moğol İlişkileri Uluslararası Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ersoy, F. (2015a). *Çuvaş Şairlerinin Mısralarında Dil Sevgisi*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Ersoy, F. (2015b). *Narspi'de Hayvan İsimleri ve Kullanılışları Üzerine*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ersoy, F. (2018). *Türkiye'de Çuvaşça Öğretimi ve Bu Öğretimde Dikkati Çeken Bazı Hususlar Üzerine*. Atebetü'l Hakayık'ın Basılışının 100. Yıldönümü Adına X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Gözaydın, N. (1976). *Çuvaşlarda Yağmur Duası*. Uluslararası Folklor ve Halk Edebiyatı Semineri, Ankara.

Güngör, H. (2015). *Çuvaş Yeni Yıl Bayramı Nartukan/Nartuvan'a Yeni Bir Bakış*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Güzel, S. (2013). *Çuvaş Türkçesi mar Edatı ve Kullanımları*. Çağdaş Türklük Araştırmaları Sempozyumu, Ankara DTFC, Ankara.

Güzel, S. (2014). *Çuvaş Türklerinin Kimlik İnşasında İvan Yakovleviç Yakovlev Etkisi*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-I, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Güzel, S. (2015a). *Çuvaş Kimliğine Yön Veren Bir Metin: İvan Yakovleviç Yakovlev'in Siyasi Vasiyetnamesi*. Milliyetlerin Kesişme Noktası: İdil-Ural Çalıştayı-II, Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Güzel, S. (2015b). *Konstantin V. İvanov'un Şiirlerinde "Bitmeyen Mücadele": İyi-Kötü Çatışması*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Güzel, S. (2017a). *Aleksandra Andreyevna Fuks'un 1840 Tarihli Kazan Notlarında Çuvaşça Dil Malzemesi*. I. Uluslararası Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bilgi Şoleni, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Güzel, S. (2017b). *Sovyet İdeolojisinin Çuvaş Halk Kültürüne Etkisine Bir Örnek: Propaganda İçerikli Çuvaş Atasözleri*. 100. Yılında Sovyet İhtilali ve Türk Dünyası Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Güzel, S. (2018). *Simbirsk Çuvaş Okulu Bünyesinde Gerçekleştirilen Derleme Çalışmaları*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Güzel, S. (2019). *Heikki Paasonen'in Çuvaşça Masal Derlemelerinde Tatarca Kopyalar*. Geçmişten Günümüze Türk Moğol İlişkileri Uluslararası Çalıştayı, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir.

İsayev, Y. N. (2015). *Çuvaş Milli Şuuru ya da Dünya Aynasında Bilinçli Bir Şekilde Boy Gösterme*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Karaoğlan, B. E. (2015a). *Çuvaş Kimliği Oluşturma Sürecine Konstantin İvanov'un Eserlerinin Katkısı*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Karaoğlan, B. E. (2015b). *Ölümünün Yüzüncü Yılında Konstantin V. İvanov Anısına: Timir Tılı ve Tılıh Arım*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelemesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Kıran, A. (2012). *Sibirya Çuvaşlarının Günümüzdeki Nüfusu, Dini, Dili, Kültürü*. Dilleri ve Kültürleri Yok Olma Tehlikesine Maruz Türk Topulukları Konulu 4. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Kıran, A. (2019). *Çuvaş Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Arasındaki Aktarım Sorunları*. XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Kıran, A. (2015). *Konstantin V. İvanov'un Narspi Şiiri ile M. Duwlatulı'nın Bağıtsız Jamal Romanı Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelemesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Kıran, A. (2018). *Kazak Aydını İbray Altınсарin ve Çuvaş Aydını İvan Yakovlev*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Özkaya, Y. (2018). *Tercüman Gazetesinde Çuvaşlar ve İsmail Gaspıralı'nın Müslüman Olmayan Türklere Bakışı*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Şengül, A. (1999). *Çuvaşlardaki Bazı Törenlerin Anadolu'daki Törenlerle Karşılaştırılması*. Türk Dünyasında Nevruz III. Uluslararası Bilgi Şöleni, Elâzığ.

Topsakal, İ. (2018). *Yeni Kreşin Dairesinin Çuvaşlarla İlgili Faaliyetleri*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Uluyüz, B. (2017). *Çuvaşça ve Türkçede Amaç Belirten Yapıların Karşılaştırmalı Betimlemesi: 'tese', 'mA' ve 'diye'*. VIII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, Türk Dil Kurumu, Ankara.

Uluyüz, B. (2018). *Standart Çuvaşça ve Standart Türkçede Adlaştırmacı Seçimi*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yavuz, C. (2015). *Çuvaş Efsanelerinde Kozmogonik Bir Öge Olarak Pilit*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yavuz, C. (2018). *Çuvaş Geleneksel Dininde Kutsal Düzenin İnşası: "Demir Avlu" Uygulaması*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yegorov, N. İ. (2015). *Konstantin V. İvanov'un Narspi Şiirine Göre XIX. Yüzyıl Çuvaş Köyünde Meydana Gelen Sosyal Değişimler*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yılmaz, E. (2004). *Türkiye Türkoloji'sinde Çuvaşça Araştırmalarının Sorunları*. V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı, Türk Dil Kurumu, Ankara.

Yılmaz, E. (2015). *Modern Çuvaş Şiirinin Doğuşu: Konstantin V. İvanov ve Abdullah Tukay*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme III: Çuvaşçanın Belgelenmesi, 100. Ölüm Yıldönümünde K. V. İvanov Çalıştayı, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yılmaz, E. (2018). *Karşılaştırmalı Altay Dilbilimi Çalışmalarında Çuvaşçanın Yeri IV: Biçimbilgisi*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yılmazkaya, E. (2014). *Çuvaşçada Türk Diline Ait Eskicil Özellikler*. Türk Dilbiliminde Tanımlama ve Belgeleme: Genç Araştırmacılar ve Lisansüstü Öğrencileri İçin Yaz Okulu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yılmazkaya, E. (2015). *Çuvaşçanın Söz Varlığı Derlem Tabanlı Bir Uygulama*. II. Uluslararası Sözlük Bilimi Sempozyumu, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Yılmazkaya, E. (2017a). *Çuvaşça Deyim ve Atasözlerinde Kuş Adları*. I. Uluslararası İpek Yolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu, Nevşehir.

Yılmazkaya, E. (2017b). *Çuvaşçanın Dil İlişkileri*. IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde.

Yılmazkaya, E. (2018). *Çuvaşçada Yardımcı Fiiller*. Doğumunun 170. Yılında İ. Yakovlev ve Çuvaşlar (Dil-Edebiyat-Folklor), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Yüce, N. (1980). *Çuvaşça ile Türkiye Türkçesi Arasındaki Münasebetler*. I. Millî Türkoloji Kongresi, İstanbul.

Yüce, N. (1982). *Çuvaş Folklorunda İslamî Unsurlar*. II. Millî Türkoloji Kongresi, Ankara.

2.1.5. Yüksek Lisans Tezleri

Balcı, T. (2017). *Nikolay İvanoviç Aşmarin'in Kazan, Simbirsk ve Ufa Vilayetlerinden Derlediği Çuvaşça Türkü ve Maniler (İnceleme-Metin-Çeviri Yazı-Dizin)* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Çakmak, V. (2018). *Çuvaşçada Eylem Yapımı* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Erdoğan, A. (2019). *Çuvaşçada Art Zamanlı Ad Yapımı* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ersoy, F. (2000). *Ulup Halapisem Metni Esasında Çuvaşçada İsim* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Fener, K. (2019). *Boris Çındıkov'un Seçme Hikâyeleri Esasında Çuvaşça Kelime Grupları* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Ankara.

Kılançe, D. (2016). *Özel Ad İçeren Çuvaş Atasözleri (Giriş-Dilbilgisi İncelemesi-Çeviri Yazı-Aktarma-Dizin)* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Kıran, A. (2013). *Alıştırma ve Örneklerle Başlangıç Seviyesinde Çuvaşça Grameri* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Kudryavtseva, E. (2002). *Çuvaşça ile Türkiye Türkçesindeki Ortak Kelimeler ve Yapılar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Muhtarova, M. (2019). *Çuvaşistan'da Yayımlanan "Uçeniye Zapiski (Bilimsel Yazılar)" Adlı Süreli Yayın Üzerine İnceleme* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.

Sorokina, O. (2001). *Çuvaşça ile Türkiye Türkçesinin Karşılaştırılması (Fonetik-Morfolojik-Sentaks)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Yıldırım, Ö. (2019). *Çuvaş Yazar Hvetır Uyar'ın "İšta es Tinis" Adlı Eseri Üzerinde Dil İncelemesi (Metin-Transkripsiyon-Aktarma-Dil İncelemesi-Sözlük)* (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

2.1.6. Doktora Tezleri

Arık, D. (2002). *Çuvaşların Dinî İnanışları Üzerine Bir Araştırma* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

- Bayram, B. (2008). *Çuvaş Türklerinin Kahramanlık Anlatmaları (İnceleme-Metinler)* (Yayımlanmış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Durmuş, O. (2009). *Çuvaşçanın Şekil Bilgisi* (Yayımlanmış doktora tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Ersoy, F. (2008). *Türk-Moğol Dil İlişkisi ve Çuvaşça* (Yayımlanmış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Güzel, S. (2012). *İlpek Mikulayi'nin Tıvatı Kun Adlı Eseri Üzerinde Çuvaşça Dil İncelemesi (Giriş-Metin-Dizinler)* (Yayımlanmış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Karaoğlan, B. E. (2018). *Çuvaş Türkçesinde İki Ögeli Ad Öbeklerinin İç Yapısı* (Yayımlanmış doktora tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Kıran, A. (2019). *Çuvaş Türkçesinde İsim ve İsim Çekimi (Çuvaş Türkçesi-Türkiye Türkçesi Karşılaştırmalı)* (Yayımlanmış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yavuz, C. (2019). *Çuvaş Mitleri ve Efsaneleri Üzerinde Bir İnceleme* (Yayımlanmış doktora tezi). Trakya Üniversitesi, Edirne.
- Yener, M. L. (2010). *Çağdaş Çuvaş Türkçesinin Dil Özellikleri* (Yayımlanmış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.
- Yılmaz, E. (1993). *Çuvaşça Artsüremli Ses Bilgisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Yılmaz, M. (1996). *Çuvaş Türkçesi'nde Fiil* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yılmazkaya, E. (2016). *Türk Dilbiliminde Çuvaşçanın Yeri* (Yayımlanmış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Sonuç

Türkiye'de Yayımlanan Çuvaş Türkçesi, Edebiyatı ve Folkloruna İlişkin Çalışmalar Üzerine Bibliyografya Denemesi adlı çalışma ile Türkiye'de Çuvaş Türkçesi, edebiyatı ve folkloru üzerine yapılan çalışmalar taranıp bibliyografya çalışması oluşturuldu.

Çalışma, Çuvaş Türkçesi, edebiyatı ve folkloru üzerine yayımlanan kitaplar, kitap bölümleri, makaleler, bildiriler, yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere altı başlık altında incelendi. Yapılan bu çalışmada YÖK'ün tez tarama sistemi, YÖK Akademik Arama ve 100'ün üzerinde akademik dergi incelenerek literatür taraması yapıldı. Bu tarama sonucunda

Çuvaş Türkçesi, Edebiyatı ve Folkloru ile ilgili 23 kitap, 43 kitap bölümü, 103 makale, 77 bildiri, 11 yüksek lisans tezi ve 12 doktora tezi olmak üzere toplamda 285 çalışmaya ulaşıldı.

Yapılan çalışma içerisinde tarihî Çuvaş Türkçesini tanımlayan Talat Tekin'in *Tuna Bulgarları ve Dilleri, Volga Bulgar Kitabeleri ve Volga Bulgarcası* gibi eserlere de yer verildi. Ayrıca bildiri kitaplarında yer alan bildiriye tekrardan kitap bölümü içerisinde yer verilmedi. Yapılan çalışmalar içerisinde özellikle yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayısının diğer Türk lehçelerine oranla daha az olduğu tespit edildi.

Sonuç olarak, SSCB'in dağılmasından sonra Türkiye'de Çuvaşlara ilişkin yapılan çalışmalar hız kazanmış ve Çuvaşlarla ilgilenen araştırmacıların sayısı artmıştır. Yapılan bibliyografya çalışması ile alanda eksik olan çalışmaların yapılmasına teşvik edilmesi ve Çuvaşlar üzerine çalışan araştırmacılara kolaylık sağlanması amaçlandı.

Kaynaklar

- Arık, D. (2012). *Hıristiyanlaştırılan Türkler Çuvaşlar*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Bayram, B. (2012). Türkiye'de Çuvaş Folkloru Üzerine Yapılan Çalışmalar. *Turkish Studies*, 7(1), 365-383.
- Bayram, B. (2019). Çuvaş Türkçesinin Sözlükleri. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 24(47), 35-76.
- Ersoy, F. (2017). *Çuvaş Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yayınları.
- Yılmaz, E. (1996). *Çuvaş Atasözleri ve Deyimleri, Çuvaşça-Türkçe/Türkçe-Çuvaşça Sözlük*. Ankara: Simurg Kitabevi.
- Yılmaz, E. (1999). Çuvaşça Sözlükler. *Kebikeç*, 4(7-8), 131-134.
- Yüce, N. (1994). Coğrafya, Tarih, Halk Bilgisi, Dil ve Edebiyat Bakımından Çuvaşlar. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 42, 205-229.

EXTENDED ABSTRACT

1. Login

Chuvashia, one of the Turkish lands within the Russian Federation, is surrounded by Tatarstan in the east, Nizhny Novgorod region in the West, Mari Republic in the North and Ulyanovsk regions in the south, where it has a small area of 18,300 km². There are 21 major settlements in Chuvashia. The main cities of the country Supaşkar, Yeni Supaşkar, Kanaş, Ulatır, Şimırle, Kuslavkka, Şirpü ve Yedirne (Ersoy, 2017, p. 27).

Theory XIX. which based the Chuvash on Bulgarian origin. It was widely spread and accepted in the second half of the century. Tatar scholar Huseyin Feyizhan found Chuvash words on Bulgarian grave stones in 1863. Feyizhan saw that these words in Bulgarian are the same as the words used by today's Chuvash, and many of them have similarities, and pointed out that the old Bulgarians and Chuvash are related (Arik, 2012, p. 17).

Idil, Kafkas, Don and Tisa field M.S. IV. by the end of the century, it had completely fallen into the hands of the Huns. The boundaries of the Khanate extended from Idil to the Rhine and from the Caucasus to the Alps. After Attila's death in 453, the Hun Kingdom fell apart. Some of the people in the Hun Khanate have come to be known by their Bulgarian name (Arik, 2012, p. 22-23).

Bulgarians VI. it came under the administration of the Avars who migrated west from Central Asia in the century. During the reign of the Bulgarian Khan Kuvrat Khan, they were freed from the rule of the Avars. with the formation of the Khazar Khaganate in the century, the Bulgarian people were divided into three parts. Some of these went west and were named after the Danube Bulgarians. It has been suggested that this section, the second part of the Bulgarians going to the Caucasus, is represented by the "Balkars" in the present day. The third of the Bulgarian group, which originated in the Chuvash, went north from the height of Idil to the Kamal Area and settled in the lands where today's Tatars and Chuvash people live (Arik, 2012, p. 23).

The Suvars or Sabirs, known as Chuvashes, came to the Middle Idil with the Bulgarians. The suvars who came to Central Idil with the Bulgarians M.S. II. it is mentioned by Ptolemy, one of the century writers. M.S. V. in the century, Suvars were included in the structure of the Great Bulgarian state (Arik, 2012, p. 24).

The Chuvash living within the borders of the Bulgarian state, which was established in the central idyll region, are the members of the XIII. of this state. In the first half of the century,

after its destruction by the Tatar-Mongols, the Golden Horde State came under its rule. In 1236, a number of cities in the Bulgarian state of Idil were destroyed by the Tatar-Mongols, during which time the indigenous people began to move north towards the regions where the Maris and Udmurts lived. The consequences of the Tatar-Mongol invasion led to the apparent separation of the Kazan Tatars and the Chuvash people (Arik, 2012, p. 26-27).

XV. of the Golden Horde State as a result of the formation of various khanates instead of being divided into small groups in the century, the Chuvash remained within the borders of the Kazan Khanate. XV. towards the beginning of the century, A Tribe bearing the name "Bulgarian" was drawn from the Idil length scene, where the Bulgarian name disappeared and was replaced by names such as "Kazanlı", "Tatar", "Chuvash" (Arik, 2012, p. 27).

The Chuvash people who lived in the Kazan Khanate, which was founded instead of the disbanded Golden Horde State, tried to resist the Russians at first during the occupation of Kazan Khanate by Russian Tsar Ivan Grozniy, but had to surrender in 1556. Since this date, the rule of the Russians over the Chuvash began and has reached the present day without interruption. June 24, 1920, the territory of Chuvashia was declared an autonomous region, and on April 21, 1925, it was transformed into an autonomous republic with the name of the Chuvash Autonomous Soviet Socialist Republic (Arik, 2012, p. 28).

Result

As a result the study was examined under six titles: books published on Chuvash Turkic, literature and folklore, book chapters, articles, papers, master's and doctoral theses. In this study, the thesis screening system of YÖK, YÖK Academic Search and a large number of academic journals were examined and literature search was performed. A total of 285 studies, including 23 books, 43 book chapters, 103 articles, 77 papers, 11 Master's thesis and 12 Phd dissertations, were reached as a result of this survey. The bibliography was intended to encourage the studies that were lacking in the field and to facilitate the researchers working on Chuvashes.